

EUROSÜSTEEM

Statistika levitamine

Statistikanõukogu 18.10.2022

Jaanus Kroon
Eesti Panga statistikaosakond

TEEMAD

- Õigusruum ja tavad
- Levitamispõhimõtted
- Levitamiskanalite kasutusest
- Statistikeated ja statistika kommenteerimisest
- Kasutusstatistika
- Tulevikuplaanid

ÕIGUSRUUM JA EKPS-I HEA TAVA

Statistika **avaldamise ja levitamise põhimõtted** tulenevad

- *IMF Special Data Dissemination Standards'i (SDDS) põhimõtetest,*
- Euroopa Keskpanka avalikust kohustusest seoses Euroopa Statistikaga (*Public commitment on European Statistics by the ESCB*)
- Euroopa statistika tegevusjuhise (European Statistics Code of Practice),
- riikliku statistika seadusest,
- EKPS-i statistikakomitee rakkerühma STAP soovitusel - 96 tk

Avaldamis- ja levipoliitika vormistamistavad on erinevad:

- Statistikaametid (ESS): poliitika on avaldatud eraldi avaliku dokumendina
- EKPS: poliitika ja põhimõtted on esitatud statistikarubriigi sissejuhatuses üldiselt
- Eesti Panga statistika avaldamispõhimõtted on heaks kiidetud juhatuse poolt

LEVITAMISPÕHIMÕTTED

- Eesti Panga statistika avaldamise ametlikuks kanaliks on **Eesti Panga veebileht**
- Statistikasutajatele tagatakse võrdne ligipääs andmetele vastavalt **avaldamiskalendris** esitatud avaldamisaegadele. Avaldamiskalender järgmise aasta kohta avaldatakse hiljemalt **1. oktoobriks**.
- Statistika avaldatakse avaldamiskalendris välja kuulutatud kuupäevadel **kell 8:00**.
- Statistika avaldamise ajakavast **kõrvalekaldumisest** teatatakse **avalikult ette**, seda põhjendatakse ja määratakse uus avaldamisaeg. SDDS-i näitajate hilinemisest teavitatakse IMF-i ettenähtud korras.
- Avaldamiskalendri koostamisel tehakse koostööd pressitiimiga, et tagada Eesti Panga poolt **avaldatava info ühtlane voog ja piisav meediakajastus**
- Statistika levitamine on **erapooletu ja läbipaistev**. Veebilehel avaldatavatele statistilistele andmetele viidatakse **statistikateadetes**, mis koostatakse **põhivaldkondade** kohta
- Statistikateadetes ei esitata poliitilisi kommentaare
- Sõnumid on suunatud **keskmise majandushuviga** tarbijaile

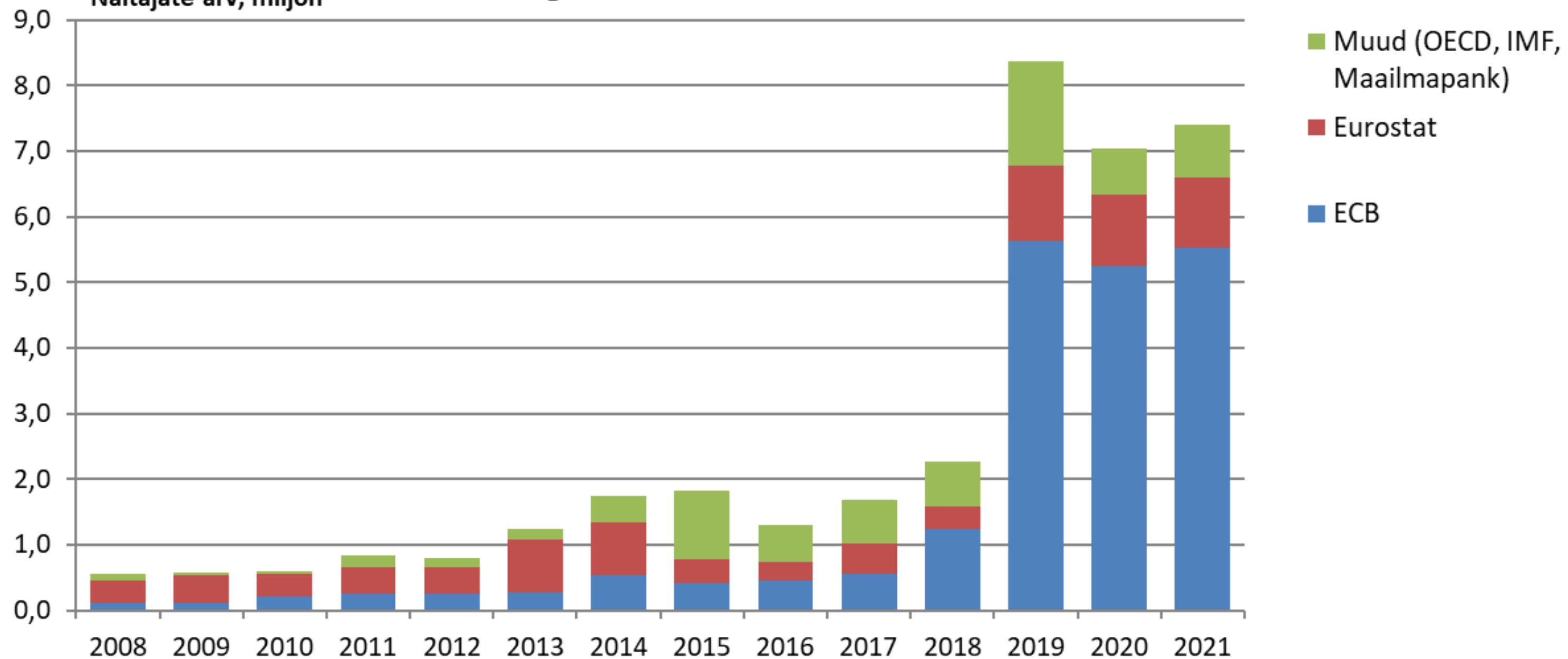
LEVITAMISPÕHIMÕTTED

- Lisaks andmetabelitele ja statistikateadetele pakub SO veebilehel **jooniseid ja graafikuid**
- Statistikaalastele **teabenõuetele ja andmepäringutele** vastatakse **20. tööpäeva** jooksul.
- Statistika on **avalik teenus**, mille tegemist rahastatakse Eesti Panga eelarvest ning see on statistikatarbijale **tasuta**.
- Statistika koondandmete avaldamisel tagatakse **andmeesitajate konfidentsiaalsus** ja **andmete kaitse** vastavalt kehtivatele seadustele. Info, mis on juba avalik, ei muutu konfidentsiaalseks, kui seda kasutatakse statistilistel eesmärkidel. Teabe levitamine ei riku statistika konfidentsiaalsuse nõuet.
- **Juurdepääsu põhimõtted statistika mikroandmete kasutamiseks teadustöök**s on kehtestatud EP presidendi käskkirjaga
- **Eesti Panga sisene statistikaandmebaasidele juurdepääsu õiguste andmise ja haldamise kord** on kehtestatud EP presidendi käskkirjaga
- Töötajad, kellele on tööalaselt ligipääs andmetele, mille kohta kehtib **avaldamiseelne embargo**, on kohustatud tagama andmete konfidentsiaalsuse.

LEVITAMISKANALITE KASUTUSEST

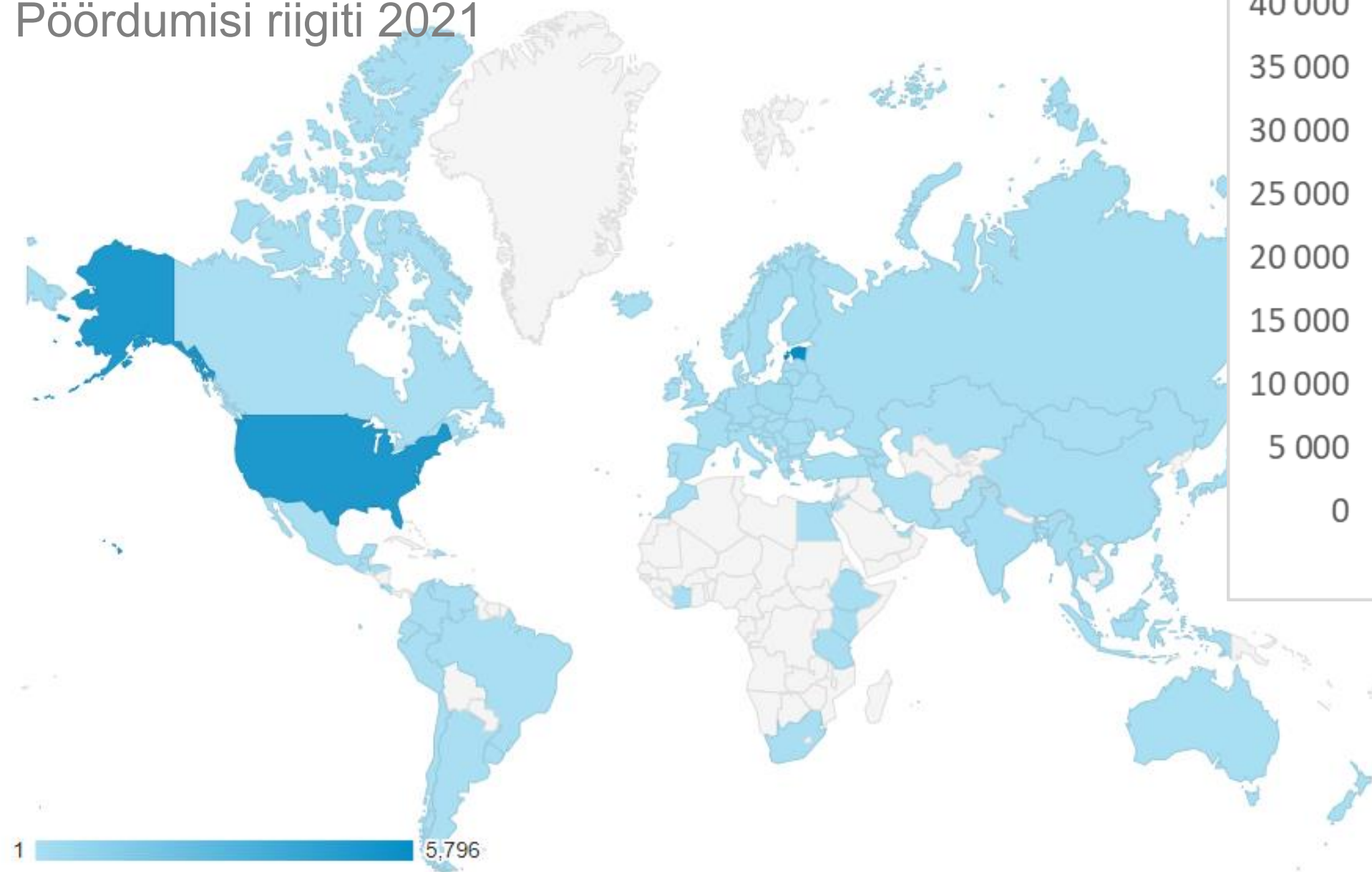
Välis-, finantssektori ja väärtpaberistatistika edastus rahvusvahelistele organisatsioonidele

Näitajate arv, miljon

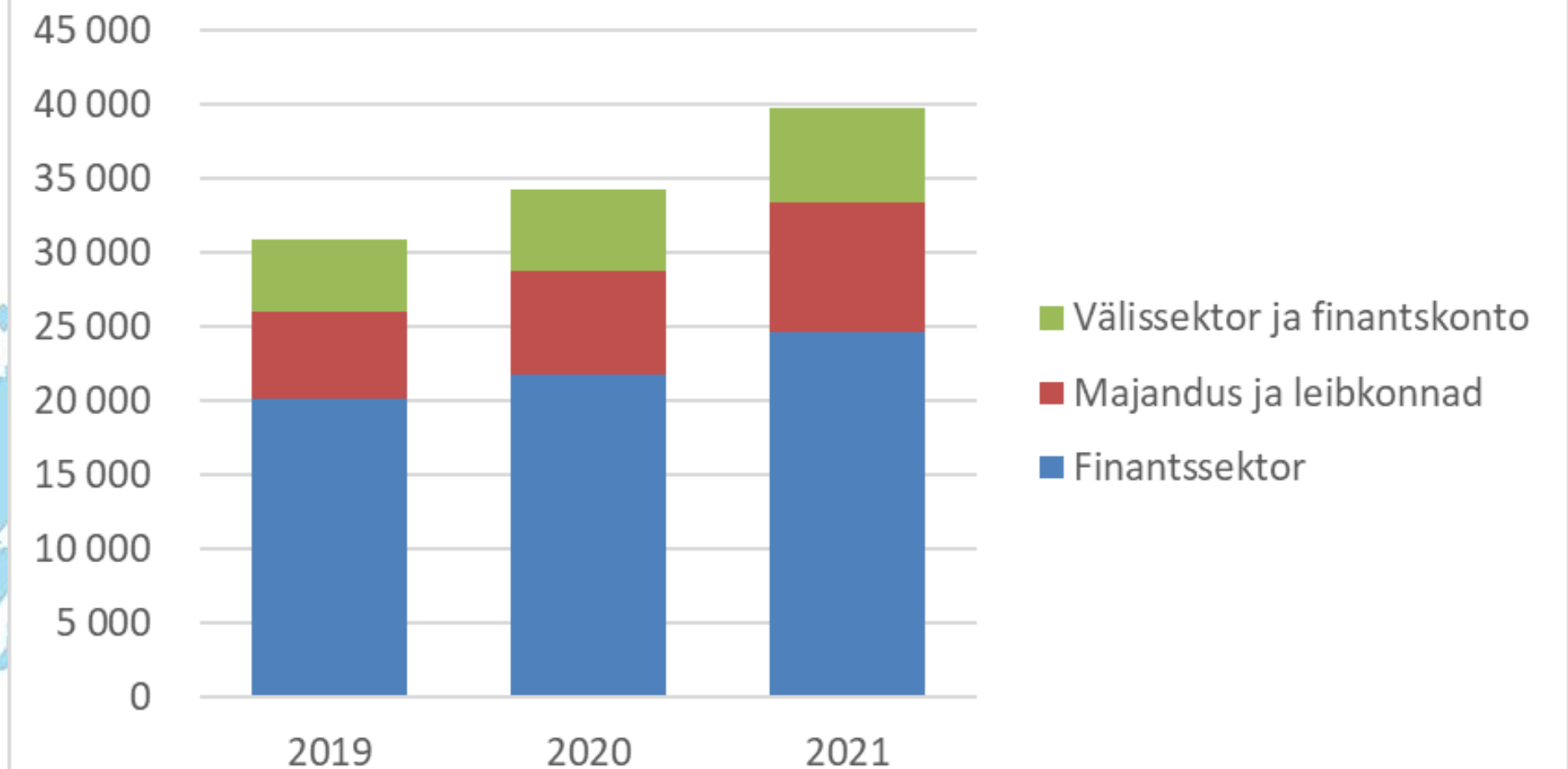

LEVITAMISKANALITE KASUTUSEST

Pöördumisi riigiti 2021

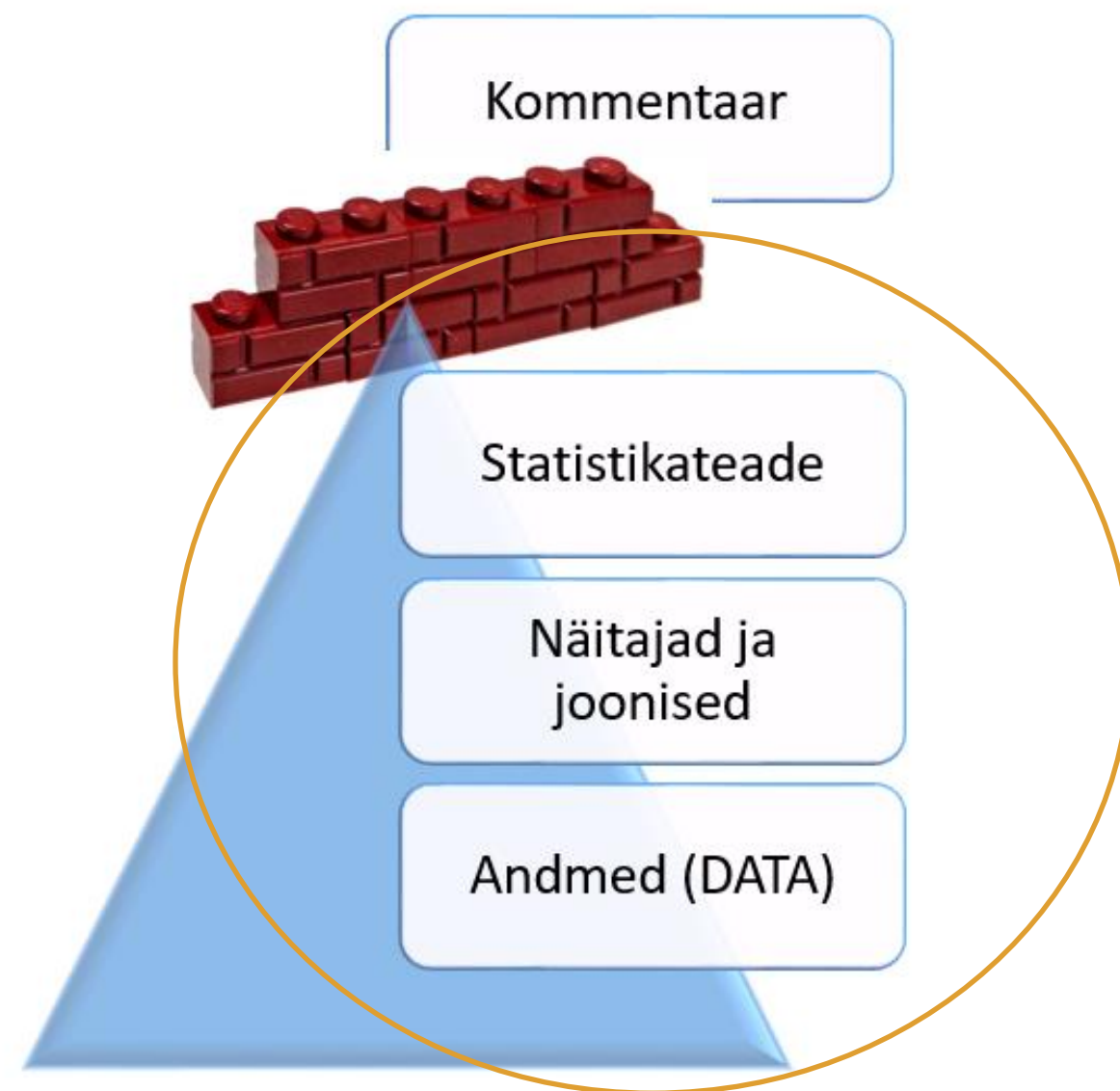

EP välisveebi statistika kasutus valdkonniti, 2019-2021

Lisaks: kokkulepped tagasisideandmete levitamiseks pankadele, liisingutele, HLÜdele

STATISTIKATEADED JA STATISTIKA KOMMENTEERIMISEST

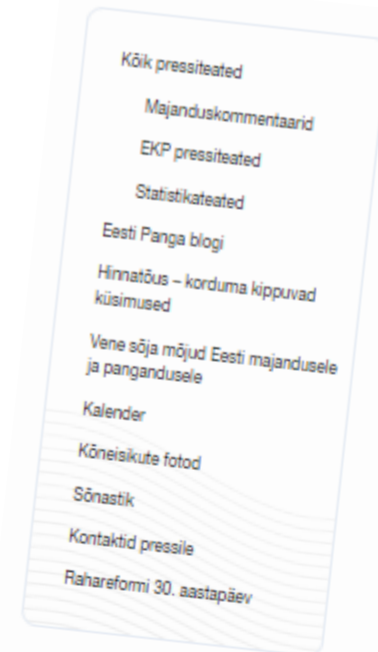

The screenshot shows the Eesti Pank website. The header includes the Eesti Pank logo, a search bar, and links to various sections: Press, Publikatsioonid, Rahapoliitika, Finantsstabiilsus, Statistika, Maksed, Uuringud, Sularaha, Keskpangast, and Muuseum. The main content area features a large banner with the headline 'PROGNOOS. Hinnatõusu vastu on vaja samme nii keskpangalt kui ka valitsuselt' and a button 'Loe lähemalt'. To the right, there is a section for 'Valuutakursid' (Exchange Rates) listing rates for GBP, JPY, NOK, SEK, and USD. Below the banner, there is a section for 'Pressiteated' (Press Releases) with four items, each featuring a date, a headline, and a brief description. The items are: 17.10.2022 'Eesti Pank annab välja Liivimaa maapäevale pühendatud kuldmündi', 14.10.2022 'STATISTIKATEADE. Augustis oli jooksevkonto tasakaalus', 13.10.2022 'STATISTIKATEADE. Hoogsa laenamise kõrval majapidamiste hoiuste juurdekasv II kvartalis vähenes', and 07.10.2022 'Septembris hinnakasv veidi aeglustus'. At the bottom, there are sections for 'Majanduse põhinäitajad' (Key Economic Indicators) and 'Blogi' (Blog), both with a 'Vaata kõiki' (View all) link.

Statistikateade antakse välja koos Eesti Panga statistikaandmete avaldamisega. Teade on majanduspoliitilistest avaldustest sõltumatu ja esitatakse nendest eraldi

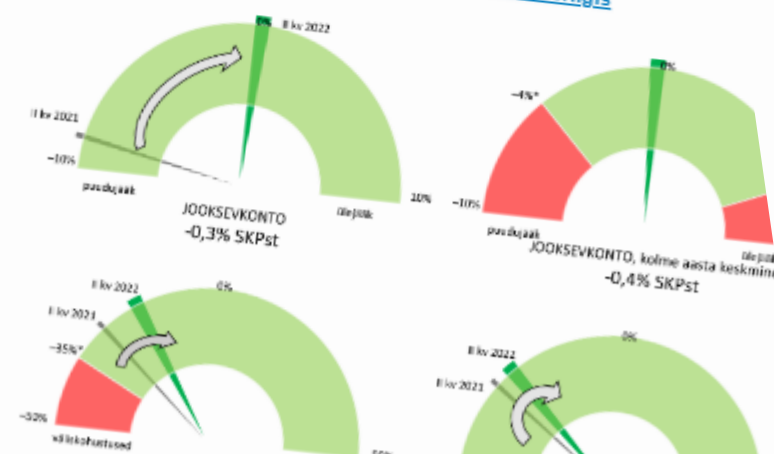
STATISTIKATEATED JA STATISTIKA KOMMENTEERIMISEST

Statistikateade on infograafiline näidikulaud

STATISTIKATEADE. Eesti välismajaj tasakaalus

- ### Maksebilansistatistika 2022. aast
- Maksebilansi jooksevkonto puudujääk oli 2022. aasta teise kvartali SKP-st) ja see vähenes 2021. aasta teise kvartaliga võrra
 - Rahvusvahelise netoinvesteeringu positsiooni järgi ületasid Eesti väliskohustused kvartali lõpus välisnõudeid 7,2 miljardi euroga (kvartali SKPst). Aastaga kasvasid Eesti residentide välisnõude võrra rohkem kui väliskohustused, peamiselt grupisisesete tehing makromajandusliku tasakaalu kriteeriumide piiresse. Jooksevkonto aasta puudujääk oli 0,4% SKPst ja investeeringu positsioon –21% kvartali SKPst
 - Koguvälisvõla statistika järgi olid Eesti residentide võlanõuded mitte kvartali lõpu seisuga 10,4 miljardi euro võrra suuremad kui võlakohu. viimase kvartali SKPst). Eesti residentide võlanõuded suurenesid aast euro võrra rohkem kui võlakohustused
 - Üksikasjalikum teave investeeringute voogude kohta on kättesaadav [M rubriigis](#). Investeeringute ja välisvõla seisude info on kättesaadav [rahv investeerimispositsiooni rubriigis](#) ja [välisvõla rubriigis](#)

STATISTIKATEADE. Laenu ja hoiuste intressimäärad langesid aastaga märgatavalt

Kodumajapidamiste tähtajaliste hoiuste keskmine intressimäär 0,29% (sama perioodi aasta tagasi 0,5%)

Kodumajapidamiste tarbimislaenu keskmine intressimäär 17,5% (sama perioodi aasta tagasi 19,9%)

Mittefinantsettevõtete pikaajaliste laenu keskmine intressimäär 2,68% (sama perioodi aasta tagasi 3,02%)

Hoiused

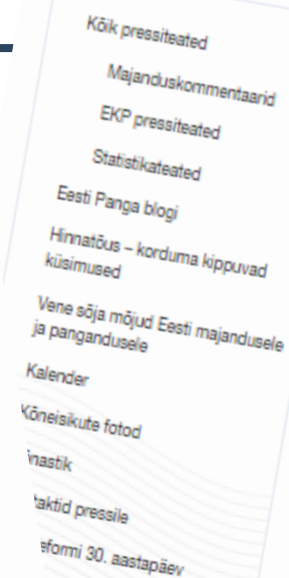
- Neljandas kvartalis oli kuni aastase tähtajaga hoiuste intressimäär eelneva kvartali rekordmadalast intressimäärast pisut kõrgem. Kodumajapidamiste puhul oli see 0,11% ja mittefinantsettevõtete puhul 0,10%. Üle aastase tähtajaga hoiuste intressimäär oli vastavalt 1,32% ja 0,44%. Viimati küündisid kodumajapidamiste ja mittefinantsettevõtete tähtajaliste hoiuste intressimäärad üle 2% 2012. aastal

Hoiuste intressimäärad

Kodumajapidamiste laenu

- Krediidiandjate uute tagatisega eluasemelaenu intressimäär oli 1,97%, mis on 0,25 protsendipunkti madalam kui eelmisel aastal samal ajal ja ühtlasi siiani kõige madalamal tasemel üldse. Krediidiandjate uute eluasemelaenu intressimäär oli 11,72%, mis on viimase kuue aasta madalamal tasemel, mil andmeid on kogutud
- Euroala rahaloomeasutuste tagatisega uute eluasemelaenu keskmine intressimäär oli detsembris 1,31%, mis on 0,4 protsendipunkti võrra madalam kui eelmisel aastal samal

STATISTIKATEADE. Välituristid kulutasid Eestis 55 miljonit eurot rohkem kui eestimaalased välismaal

2022. aasta II kvartali reisisatistika

Välismaalaste reisiid Eestisse

- Välituristide arv kasvas tänava II kvartalis aastaga üle kuue korda*
- Viiesik tuhat turistid tuli Eestisse Euroopa Liidu välisest riikidest
- 40% külastajatest tuli Soomest. Aastaga kasvas nende arv 330 000 võrra
- Lätist tulnud mitme päevareisi arve oli 2019. aasta II kvartali tasemel
- Ainsana ületas 2019. aasta II kvartali taset Belgia turistide arv (3%)
- Iga kolmas reis oli ühepäevane. Taoliste reiside arv aastaga kuue kordistus, kuid jäi 2019. aasta II kvartali mahust poole

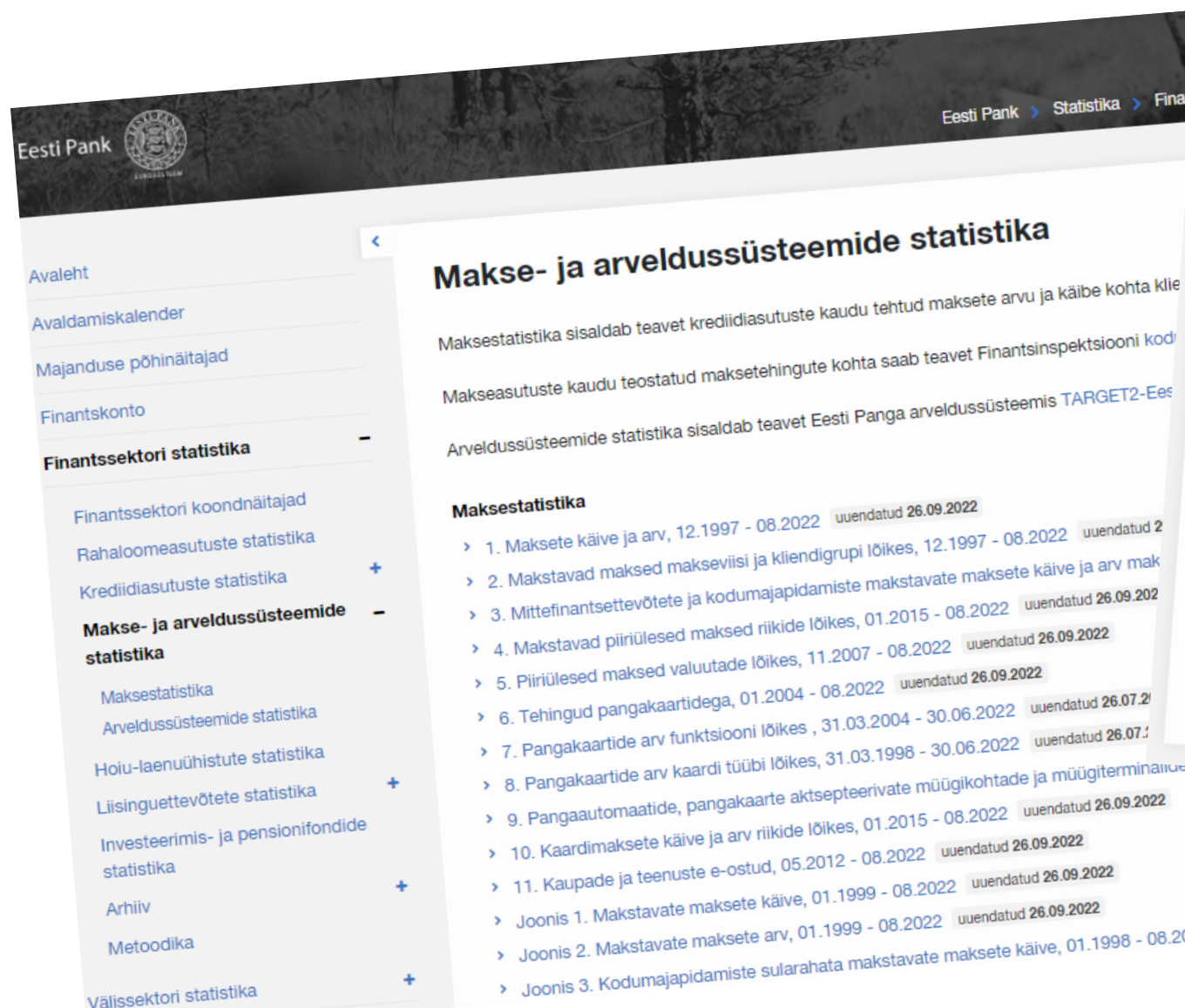
Eesti elanike reisiid välismaale

- Eesti elanikud külastasid välismaale rohkem kui 700 000 korral ehk kolm korda rohkem kui eelmise aasta II kvartalis. Võrreldes 2019. aasta II kvartaliga oli seda veerandi võrra vähem
- 80% reisidest tehti Euroopa Liidu riikidesse. Reisiid arve neisse kasvas 280%
- Kõige enam külastati Soomet (ligi 122 000 korda) ja Lätit (ligi 49 000 korda), mida on vastavalt 28% ja 21% vähem kui 2019. aasta II kvartalis
- Euroopa Liitu mittekuuluvatest riikidest

STATISTIKATEATED JA STATISTIKA KOMMENTEERIMISEST

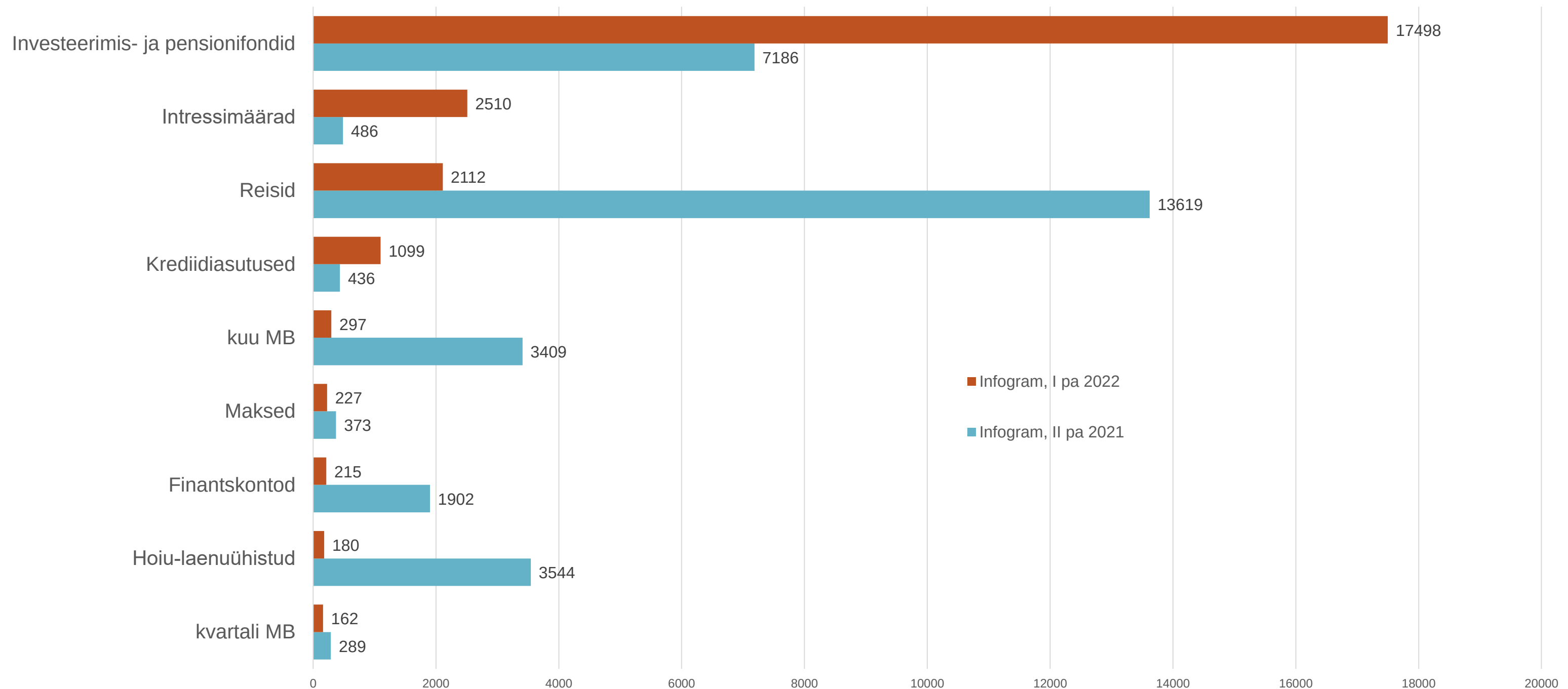
Statistika aegread avaldatakse välisveebi statistikarubriigi andmebaasis (STAR)

	03.2022		04.2022		05.2022		06.2022		07.2022		08.2022	
	Käive (miljon eurot)	Maksete arv (tuh tk)	Käive (miljon eurot)	Maksete arv (tuh tk)	Käive (miljon eurot)	Maksete arv (tuh tk)	Käive (miljon eurot)	Maksete arv (tuh tk)	Käive (miljon eurot)	Maksete arv (tuh tk)	Käive (miljon eurot)	Maksete arv (tuh tk)
- Makstavad maksed kokku	27 557,8	54 012,3	25 453,8	53 218,4	28 396,9	57 307,4	27 947,7	56 587,1	25 535,5	57 115,3	25 707,2	58 231,3
- Riigisisest makstavad maksed	17 704,0	48 114,3	16 999,5	47 660,9	18 814,8	51 426,7	19 040,2	50 666,1	17 038,5	50 700,4	16 747,5	51 934,5
... sh kaardimaksed	578,6	30 373,8	581,8	30 705,2	635,3	33 763,1	642,8	33 840,3	642,9	34 129,4	645,4	35 221,1
- Makstavad piiriülesed maksed	9 853,8	5 898,0	8 454,3	5 557,5	9 582,1	5 880,7	8 907,4	5 921,0	8 497,0	6 414,9	8 959,8	6 296,8
... sh kaardimaksed	170,5	4 317,1	171,6	4 174,2	188,3	4 501,1	189,4	4 608,5	203,1	5 136,4	196,0	4 995,5
- Laekuvad piiriülesed maksed	9 314,5	3 195,6	8 201,3	3 754,2	9 268,3	4 186,5	8 747,6	4 515,2	8 182,4	6 030,0	8 740,4	4 886,5
... sh kaardimaksed	53,8	1 829,4	73,1	2 503,8	82,2	2 735,1	96,4	3 201,0	145,2	4 796,4	105,3	3 646,5

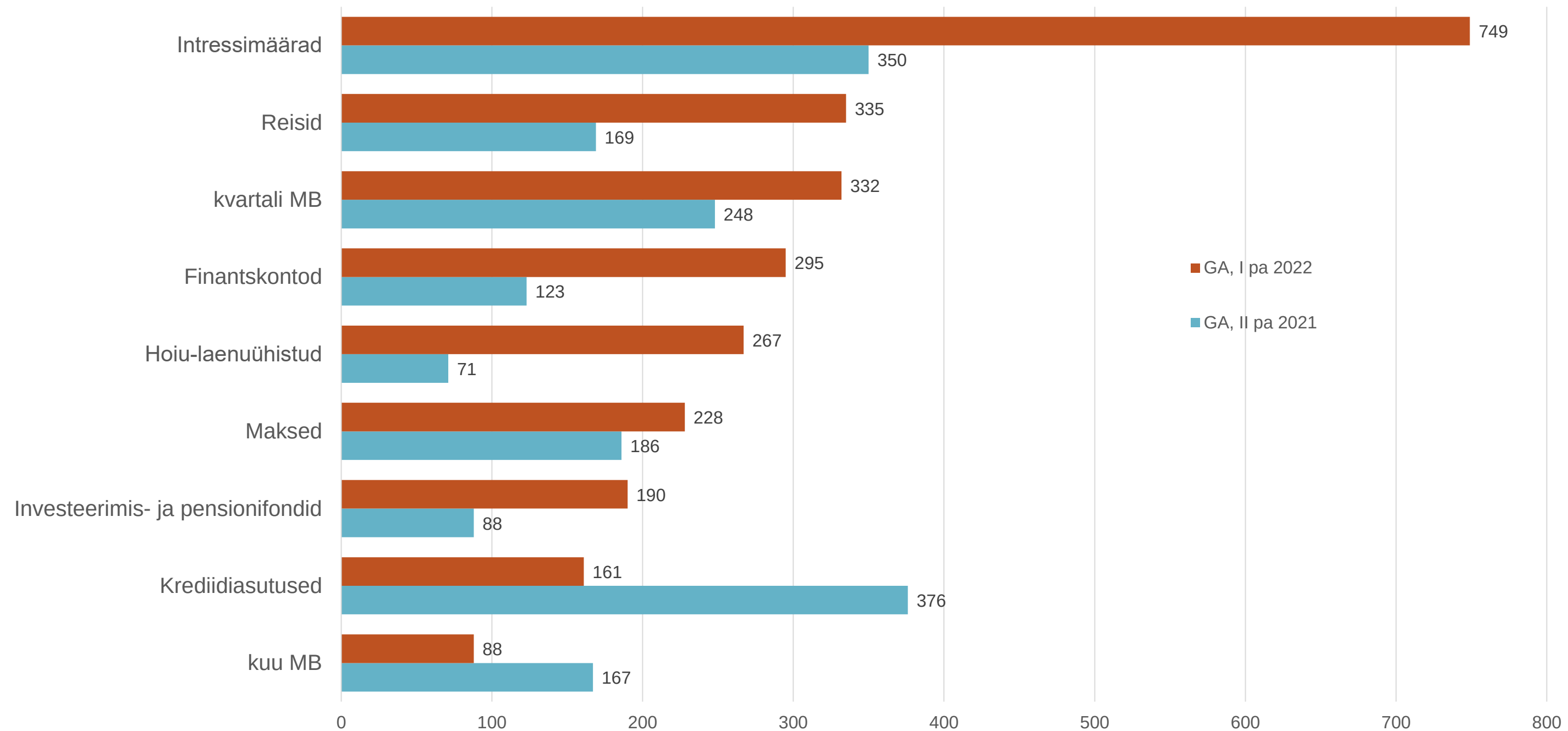
STATISTIKATEATED: KASUTUSSTATISTIKA

Infogrami statistika perioodide võrdlus

STATISTIKATEATED: KASUTUSSTATISTIKA

Google Analytics statistika perioodide võrdlus

TULEVIKUPLAANID

- **Pakutavate aegridade asendamine vastavalt kasutusstatistikale**
 - Kuidas eristada masinpöördumisi?
 - EP statistika pole laiale kasutajaskonnale huvipakkuv
- **Vajadus ühtlustada statistikateadete sisu ja vormi**
 - Dashboardide valiku kasutamine veebijooniste asemel
- **Millist visualiseerimisvahendit valida?**
 - INFOGRAM – kasutuses
 - Power BI vs Tableau vs SAS vs Business Object...

EUROSÜSTEEM

AITÄH!

